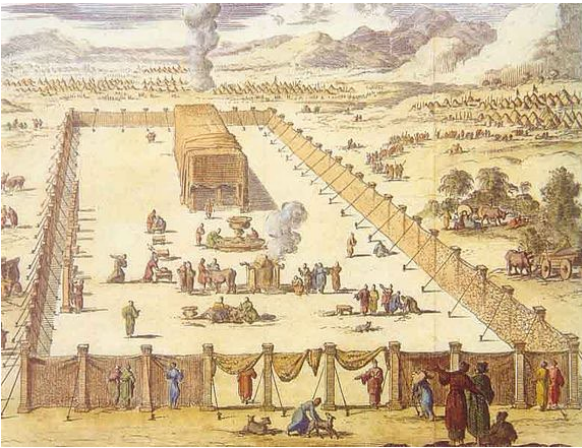

Pekudé- Kincstár feltöltése

Pekudé Hetiszakasz tartalma 'TIQF

Szakaszunk – Pekudé (2Mózes 38:21-40:38.) – a Hajlék építésének számadáásával foglalkozik. Ennyi és ennyi arany, ezüst stb. jött be a gyűjtőakció során, amiből ennyit és ennyit fordítottak ilyen és ilyen célokra. Sokkal több nyersanyag jött be, mint amire szükség volt és a maradékot a Hajlék (Szentély) kincstárában helyezték el. A Hajlékot a mesteremberek darabokban készítették el, majd elhozták Mózeshez, aki összeszerelte a részeket és felállította a Hajlékot az egyiptomi kivonulás utáni második év első hónapjának elsején.

Az elkészült **Miskánt** annak minden alkotóelemével együtt **Mózes** elé viszik, aki felállítja, majd felkeni azt a különleges, erre a célra készített olajjal, **Áront** és négy fiát pedig pappá avatja. Egy felhő jelenik meg a **Miskán** fölött, jelezve, hogy az **Isteni Jelenlét** eljött, hogy benne lakozzék. – 2Mózes 39:40–40:38.

Mózes számba veszi a nép által a **Miskán** építésére adományozott aranyat, ezüstöt és rezet. **Becálél**, **Oholiáb** és segédek elkészítik a nyolc papi ruhadarabot – az **éfodot** (kötényszerűt), a **chosen-t** (melldíszet), a **möil-t** (köpenyt), a **cic-et** (aranylemezt), a **süveget**, a **köntöst**, az **övet** és a **nadrágot** – úgy, ahogyan korábban (2Mózes 28.) az **Örökkévaló Mózesnek** meghagyta. – 2Mózes 38:21–39:31.

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

Chaim Shaul Glitzenstein: Kihívások

Minden ember életében folyamatosan jelen vannak a kihívások. Néha lehetetlennek tűnő feladatokat kell végrehajtania, időről időre megoldhatatlannak látszó problémákat kell megoldania. Néha arra törekszik, hogy megváltoztassa a világot vagy az embereket - de ez lehetetlen. **Mit tegyen hát? Ki kell szállni az élet versenyéből? Fel kell adni a próbálkozást, hogy fejlődjön, jobbá tegye a világot, benne saját magát, és előrelépjen?** Hetiszakaszunk szerint nem.

Manapság, a technológiai fejlettség korában talán érthetetlennek tűnik, miért volt olyan nehéz a **Miskán építése**. De a **midrások** szerint akkoriban szinte lehetetlennek tűnt az építése, a szentély felállítása. Miután a dolgozók előkészítették a Miskán minden részét, megpróbálták felállítani, de nem sikerült. A deszkák nagyon nehezek voltak, óriási szálfák, amit nem bírtak el. A munkások nem tudták összerakni, ezért **Mózeshez** vitték, boldoguljon vele egyedül.

Mózes akkor más emberek segítségével felépítette a **Miskánt**. Nem, nem talált fel új technikát az építkezésben, és nem is múlta felül erőben a munkásokat sem. **Mit tett hát?** A **midrás elmesél** egy rövidke beszélgetést **Mózes** és **Isten** között: „**Mondta Mózes a Teremtőnek, hogyan tudná egy ember ezt felépíteni? Válaszolt Isten: Dolgozz szépen rajta, mint alkotó, és meglásd magától felépül az.**” **Mózes** sem tudhatta felépíteni a **Miskánt**, mégis azt mondta Isten, hogy vegyen részt a munkában alkotóként. A nehézséget **Isten** átvállalja, meg tudja csinálni **Mózes** nélkül is a feladatot. **Miért kéri mégis, hogy vegyen részt alkotóként a munkában, miért kellene neki Mózes „segítsége”?**

Mivel tisztában van a teremtett lények képességével, **Isten** olyan nagy feladatokat is ad nekik, mellyel lehetőségük nyílik önmagukat meghaladni, és olyan egyszerű dolgokra lesznek képesek, mint amit magukról hittek. De egyedül az ember nem lesz képes szembenézni ezekkel a kihívásokkal. Túl nehezek neki. Csak akkor, ha összefognak – **Isten keze** és az ember keze közösen hozzák létre az alkotást – akkor lehet az ember sikeres. De **Isten** azt akarja, hogy komolyan vegyük a feladatot. Azt akarja, hogy minden tőlünk telhetőt megtegyünk az ügy érdekében, amivel elősegíthetjük a jót, a fejlődést, és akkor ő majd elvégzi a többi munkát. Így van ez minden témában. Aki valamit el szeretne érni, minden erejével törekednie kell arra, hogy lehetetlennek tűnő helyzetben is megtegye, amit kell, és aztán Isten megteszi a többit a maga erejéből. Ezért akarta **Isten**, hogy **Mózes „segítsen”** neki felépíteni a **Miskánt**. Ezzel üzen az embereknek, hogy ne hagyjanak rá minden nehéz feladatot. Izzadni és erőlködni kell, amennyire lehetséges megtenni minden tőlünk telhetőt, és Ő akkor fog segíteni. Ráadásul kiderül, ki mire képes valójában...ha igazán akarja, sikerülni is fog.

A nyári időszámítás mindig március utolsó vasárnapján kezdődik, ami idén azt jelenti, hogy március 30-án kell átállítani az óráinkat: 02:00-kor most előre állítjuk, 03:00-ra tekerhetjük a mutatót.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: A rend áldott ereje

A Pekudei - valójában a Terumával és Tetzávával kezdődő és a Vájákhelben és a Pekudeiban tetőző fejezetek egész csoportja - rendkívüli módon fejezi be a Kivonulás könyvét.

A könyv hátralévő része az izraeliták száműzetésének és rabszolgasorba taszításának viharos története, valamint az egyiptomi uralkodó és a palotában talán együtt nevelkedett férfi, **Móse**, az immár a héber rabszolgák vezetője közötti összecsapás. A történelem legdrámaibb isteni beavatkozásáról szól, jelek és csodák, csodák és szabadítások története. Maga a természet is felborul, amikor az üldöztetés elől menekülő nép szárazon kel át a tengeren, miközben a fáraó seregének szekerei megrekednek a sárban. Ez a világ leghíresebb szabadságtörténete. Filmek is készültek belőle. Sok elnyomott ember reményét alapozták rá.

Természetes csúcspontja minden bizonnyal a **Kivonulás 19-24. fejezete: Isten kinyilatkoztatása a Sínai-hegyen, az Isten és a nép közötti szövetség, a Tízparancsolat és az azt követő polgári törvények.** A történet minden bizonnyal mindvégig erre tartott: egy olyan kapcsolat hivatalossá tételére, amely **Istent a néphez és a népet Istenhez köti**, a mennyet a földre hozza, és a népet a földről a mennybe emeli.

Mi köze lehet ehhez a történethez a sátor építésének hosszú elbeszélésének, amelyet először a Terumában és a Tetzávában Isten Mózesnek adott parancsaként, majd a Vájákhelben és a Pekudeiben Mózesnek a néphez intézett parancsaként és annak leírásaként, hogyan hajtották végre? Ennek semmi köze a csodákhoz. Úgy tűnik, semmi köze a szabadsághoz. A főszereplő ezekben a fejezetekben nem Isten, hanem a nép, amely hozza a hozzájárulásokat, és **Betsáel**, a mesterember, és azok, akik vele dolgoznak, beleértve a kecskeszőrt ruhává fonó asszonyokat, akik ajándékokat hoztak és a bronzmosdóhoz a tükrüket adták. Az elbeszélés nagy része úgy olvasható, mintha inkább a **Vájikrához**, a szentség könyvéhez tartozna, mint a **Sémothoz**, a szabadság könyvéhez.

A **Tóra** valami mély és ma is aktuális dolgot mond el nekünk, de ahhoz, hogy megértsük, szakaszosan kell megközelítenünk. Az első lenyűgöző tény az, hogy a **Tóra** nagyon hasonló nyelvezetet használ, amikor leírja az **izraeliták sátorállítását és Isten világegyetem teremtését. A Tóra így írja le a sátor befejezését:**

„Így a sátor, a gyülekezet sátra minden munkája befejeződött. Az izraeliták mindent úgy csináltak, ahogy az Örökkévaló parancsolta Mózesnek... Mózes ellenőrizte a munkát, és látta, hogy úgy csináltak, ahogy az Örökkévaló parancsolta. Ezért Mózes megáldotta őket”. (2Mózes 39:32, 43)

És a Tóra így írja le a világegyetem teremtésének befejezését:

„Az egek és a föld teljes egészében elkészültek. A hetedik napon Isten befejezte a munkát, amelyet végzett; így a hetedik napon megpihent minden munkájától. Akkor Isten megáldotta a hetedik napot, és megszentelte, mert ezen a napon pihent meg minden teremtő munkájától, amit végzett”. (1Mózes 2:1-3)

Három kulcsszó jelenik meg mindkét szövegben: „munka”, »befejezett« és »áldott«.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: A rend áldott ereje

Ezek az igei visszhangok nem véletlenek. A **Tóra** így jelzi az intertextualitást, azaz utal arra, hogy az egyik törvényt vagy történetet egy másik összefüggésében kell olvasni. Ebben az esetben a **Tóra** azt hangsúlyozza, hogy a **Kivonulás** úgy végződik, ahogy a **Teremtés könyve** kezdődött: a **teremtés művével**. Figyeljük meg a különbséget és a hasonlóságot is. A **Teremtés** egy **isteni teremtés** aktusával kezdődött. Az **Exodus** egy **emberi teremtés** aktusával végződik.

Minél közelebbről vizsgáljuk a két szöveget, annál jobban látjuk, milyen bonyolultan építették fel a párhuzamot. A **Teremtésről** szóló beszámoló a **Teremtés könyvében** szorososan egy hetekből álló sorozat köré szerveződik. A teremtésnek hét napja van. A „jó” szó **hétszer**, az „Isten” szó **harmincötször**, a „föld” szó pedig **huszonegyszer** fordul elő. A **Teremtés könyvének** nyitó verse hét szót tartalmaz, a második tizennygyet, a három záró vers pedig **35 szót**. A teljes szöveg **469 (7×67) szóból** áll.

A **Vájáchel-Pekudejben** a **sátor építéséről** szóló beszámoló hasonlóan a **hetes szám** köré épül. A „szív” szó **hétszer** fordul elő a **2Mózes 35:5-29**-ben, amikor **Mózes** meghatározza az építkezéshez használandó anyagokat, és még **hétszer** a **2Mózes 35:34-36:8**-ban, amikor leírja, hogyan kellett a mesterembereknek, **Betsalelnek** és **Oholiávnak** elvégezniük a munkát. A **terumah**, „**hozzájárulás**” szó **hétszer** fordul elő ebben a szakaszban. A **39. fejezetben**, amely a **papi ruhák** készítését írja le, **hétszer** fordul elő a „**ahogy Isten parancsolta Mózesnek**” kifejezés. A **40. fejezetben** ismét **hétszer** fordul elő.

Első következtetés tehát: a két szakasz nyelvezete és felépítése **összehasonlításra** akar bennünket irányítani. Az izraeliták **Miskanjának** megalkotása **Isten világegyetem teremtésének** megfelelője volt. **De hogyan? Hogyan lehet egy aprócska épületet összehasonlítani az egész világegyetemmel? És hogyan hasonlítsuk össze a már létező anyagok összeszerelését a semmiből való isteni teremtéssel?**

Szükségünk van egy újabb lépésre. A **Teremtés könyvének első fejezete leírja, hogy Isten egy rendezett világegyetemet teremtett.**

Isten azt mondta: „Legyen” ... és lett... és Isten látta, hogy jó.

Az **első három napon** teremtett területeket: **nappal** és **éjszaka**, **felső** és **alsó vizeket**, **tengert** és **szárazföldet**. A **következő három napon** minden területre elhelyezte a megfelelő tárgyakat vagy életformákat: a **Napot**, a **Holdat** és a **csillagokat**, a **madarakat** és a **halakat**, az **állatokat** és az **embereket**. A **hatodik nap végén** ezt olvassuk: „**Isten látta mindazt, amit alkotott, és nagyon jó volt.**”

Ez azt jelenti, hogy minden egyes elem önmagában jó volt, és kiegyensúlyozott kapcsolatban álltak egymással. Az egész beszámoló harmóniát áraszt. Kezdetben **Isten** rendet teremtett.

Aztán megteremtette az embereket, és azok káoszt teremtettek: először **Ádám** és **Éva**, majd **Káin**, aztán az **özönvíz generációja**, egészen addig a pontig, amikor a **Tóra** szerint **Isten megbánta**, hogy **megteremtette az emberiséget** a földön (**1Mózes 6**). A **Teremtés könyve** első fejezeteinek története tehát a rendből a káoszba való leszállás.

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: A rend áldott ereje

Most kezdjük látni, hogy mi is volt valójában a tabernákulum. Ez egy **tikkun**, egy **javítás** volt, az **Aranyborjú bűnének a kijavítása**. A **Tóra** viszonylag keveset mond a borjúról, de nagyon sokat az izraeliták viselkedéséről. Először fenyegetően gyülekeztek **Áron ellen**, aki úgy tűnik, hogy féltette az életét. Aztán miután elkészült a borjú, ettek és ittak, majd felkeltek, hogy „**mulatozásba bocsátkozzanak**”. Amikor **Móse** lejött a hegyről, látta, hogy a nép „**megvadult, mert Áháron hagyta, hogy elszabaduljanak, és ellenségeik nevetség tárgyává váltak**”. Ez a káosz portréja. A rend teljesen felbomlott. Az emberek hagyták, hogy először a félelem, majd a dionüszoszi ünneplés magával ragadja őket.

A káosz tikkunja a rend. A tabernákulum, pontosan meghatározott méreteivel és anyagaival, amelyet az emberek önkéntes hozzájárulásából állítottak össze, és amelyet egy isteni ihletésű mesterember formált, éppen ez volt: a tiszta rend mikrokozmosza.

Az **Exodus vége** tehát nem egészen a **Teremtés könyvének** elejének visszhangja: annak ellenpontja. Ha az emberiség képes Isten rendjét káoszba dönteni, akkor az emberiségnek meg kell mutatnia, hogy képes a rendet megmenteni a káoszból. Ezt az utat kell megtenniük az izraelitáknak az **Aranyborjútól** a sátor elkészítéséig. A káoszból a rendbe tudunk utazni.

Az **Aranyborjú** volt a meggondolatlan, tervezetlen, kaotikus válasz az izraeliták valódi kérdésére: **mit tegyünk itt, a pusztaság közepén, Mózes nélkül, aki közvetítőnk lenne Isten felé?** A **Miskan** volt az igazi válasz. Ez volt a tartós jele annak, hogy az isteni jelenlét ott van közöttük, még egy olyan **próféta nélkül** is, mint **Móse**. Valójában, miután a **Miskan** elkészült és felszentelték, **Móse** nem kapott többé szerepet benne. Szolgálatát nem **próféták**, hanem **papok vezették**. A **papok a rend urai**.

A **Miskan**, a **Templom** és a **zsinagóga**, bármennyire is különbözőek, a helyükön olyanok voltak, mint a **sábát** az időben. Mindkettő a rend ideális birodalmát képviseli, azt, ahogyan **Isten akarta**, hogy a mi világunk legyen. Beléptünk beléjük, kilépünk a társadalmi világból, annak konfliktusai-
val és viszályaival, ellenségeskedéseivel és igazságtalanságaival, és az isteni jelenlét szárnyai alatt találjuk magunkat, megérezve a mennyek harmóniáját és a lélek megtisztulását, amikor eljöttünk, hogy vezekeljünk bűneinkért vagy hálát adjunk áldásainkért. Itt mindig megtaláljuk **Isten** bennünk lakozó szellemét. Ez az ellenszere annak a paródiának, amit oly gyakran csinálunk Isten világából.

Van egy másik valóság is. Hiszem, hogy a szent idő, a szombat és a szent tér, a tabernákulum/templom/zsinagóga az a hely, ahol a nyugtalan lélek nyugalomra talál; ahol a szívek megnyílnak és az elmék szárnyalnak; ahol tudjuk, hogy valami nagyobb dolog részei vagyunk, mint ez az idő, ez a hely; ahol, ha figyelünk, hallhatjuk a teremtés dalát, amelyet a **Teremtőjének énekel**; ahol Isten elé visszük bűneinket és hibáinkat, és megtisztulunk; ahol érezzük, hogy az életnek van egy rendje, amelyet meg kell tanulnunk tisztelni; és ahol Isten közel van - nem egy hegy tetején, hanem itt, a mi közepünkön.

Kell lennie egy olyan helynek és időnek, ahol felismerjük, hogy nem minden a káosz. Ezért végződik a Kivonulás a Miskaánnal. A szabadság ott van, ahol rend uralkodik.

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LIII. RÉSZ

Mindebből megállapíthatjuk, hogy a **Fáraó gonoszága, Szichon vétke, a kanaániták eltévedése, Izrael bálványimádata eredetileg nem Isten akaratából vagy rendelkezéséből következett be.** Maguk választották meg útjukat és mert cselekedetük súlyos volt, azzal kellett bünhődniük, hogy a megtérés kapuját elzárták előlük.

4. §. A jámborok, a próféták örök szent könyörgése, hogy megismerhessék az igazi utat. **„Taníts meg útjaidat megismerni!” – szólott Dávid.** ezzel azt akarta kifejezni, hogy bűneinek sokasága meg ne zavarja látóképességét. Meglátni, megismerni akarta az igazi utat. ...Nemes szellemmel üdíts fel!” – mondotta egy másik alkalommal. Ha jót cselekszem, örködjön ez a szellem fölöttem; ha hibázom, vigyázzon, hogy szívből megtérhessek. Telíts e szellemmel, hogy mindig szabad akaratomból kövessem a jó, a helyes utat. A többi ehhez hasonló kifejezésű zoltármondatok ugyanez a vezérgondolata és alapértelme.

5. §. **„Jó és igazságos az Örökkévaló, azért vezérli a bűnösöket az úton, irányítja a szerényeket ítéllettel.”** Dávid e versével azt fejezi ki, hogy **Isten helyes utat mutató, bűnmegtérítő prófétákat** jelölt ki, megértéssel, logikai érzéssel ruházta fel az emberiséget, vágyat ébresztett fel benne az értelmes, az igazságos dolgok iránt, hogy ha akarja, követni is tudja.

Erről mondják tanítóink: **„Aki megtisztulni akar, azt segítik.”** Értsük ezt úgy, hogy aki a jó úton halad, úgy érzi, mintha segítenék abban, amit önszántából vállalt. Ha az alant idézett verseket felületesen olvassuk, azt fogjuk hinni, hogy **isteni végzet** az, hogy gonoszok legyünk. **„Dolgoztatni és sanyargatni fogják őket.”** Továbbá: **„És felkél a nép és idegen isteneket fog bálványozni!”** Az előbbi versből az **egyiptomiak** – az utóbbiból a zsidó nép bűnének végzetszerűsége tűnik ki. **Ha Isten előre megmondta és ők végzetszerűen cselekedtek, miért járt nekik a büntetés?** E kérdésre azt válaszolhatjuk: Az **isteni végzet** nincs befolyással az egyén cselekményeire. Ami az egyiptomiakra vonatkozik, nem szól az egyiptomiakra. Ha a **Gondviselés** előrelátásában embersorsokról gondoskodik, intézkedik, az csak az illető egész közösségre terjed ki, az egyénre sohasem kötelező, kényszerítő. **Isten** előrelátása nem gátolja az egyént szabad cselekvésében. **Melyik gonosz mondhatja, hogy azért tesz rosszat, mert Isten előre megmondta Mózesnek, hogy Izrael kebelében gonoszok is lesznek?** Ilyen alapon nem tisztán végzetszerűség az sem, hogy **„nem fog megszűnni a szegény a földön”.** Éppen így nem kényszerültek külön-külön az **egyiptomi gonoszok** sem arra, hogy a zsidókkal kegyetlenkedjenek. Az a körülmény, hogy **Isten** előre tudatta, hogy gyermekei ott fognak rabszolgasorsban sínylődni, még nem jelent kötelezettséget a gonoszság vállalására az egyének részéről.

Hogy miként tudja Isten a jövő titkát, azt emberfia nem értheti meg soha.

7. fejezet Térj meg egy nappal halálod előtt

1. §. Mivel minden ember szabad akaratából cselekszik és módjában áll a jó útra térni – amint azt előzően kifejtettük – igyekezzen minden ember bűnét megbánni és azt őszinte bűnvallomássá ki is fejezni. Tisztítsuk meg kezünket a bűntől, hogy mint **Isten** előtt érdemesek, kerüljünk az **Úr** színe elé, a túlvilági életbe.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOMKÖRZET IMAREND ÁPRILIS 1 – 30. KÖZÖTT

1.	kedd		7,00	19,00	3.
2.	szerda		7,00	19,00	4.
3.	csütörtök		7,00	19,00	5.
4.	péntek	₪18,59	7,00	19,00	6.
5.	szombat	VÁJIKRÁ Vége:20,07	8,00	18,45	7.
6.	vasárnap		8,00	19,00	8.
7.	hétfő		7,00	19,00	9.
8.	kedd		7,00	19,00	10.
9.	szerda		7,00	19,00	11.
10.	csütörtök	ESTE: BÖDIKÁT CHÁMÉC ELSŐSZÜLÖTTEK BÖJTJE	7,00	19,00	12.
11.	péntek	₪19,09	7,00	19,00	13.
12.	szombat	CÁV SÁBÁT HÁGÁDOL CHÁMÉC EVÉS: 9,55-ig EREV PÉSZÁCH ₪ 20,18	7,00	19,30	14.
13.	vasárnap	PÉSZÁCH 1. ₪20,19	8,00	19,30	15.
14.	hétfő	PÉSZÁCH 2. Vége:20,21	8,00	19,30	16.
15.	kedd	FÉLÜNNEP 1.	7,00	19,00	17.
16.	szerda	FÉLÜNNEP 2.	7,00	19,00	18.
17.	csütörtök	FÉLÜNNEP 3.	7,00	19,00	19.
18.	péntek	FÉLÜNNEP 4. ₪19,19	8,00	19,00	20.
19.	szombat	PÉSZÁCH 7. ₪20,29	8,00	19,00	21.
20.	vasárnap	PÉSZÁCH 8. MÁZKÍR: kb:9,30 Vége:20,30	8,00	19,00	22.
21.	hétfő	ISZRU CHÁG	8,00	19,00	23.
22.	kedd		7,00	19,00	24.
23.	szerda		7,00	19,00	25.
24.	csütörtök		7,00	19,00	26.
25.	péntek	₪19,29	7,00	19,00	27.
26.	szombat	SMINI ÚJHOLD HIRDETÉS Vége:20,40	8,00	19,30	28.
27.	vasárnap		8,00	19,00	29.
28.	hétfő	ÚJHOLD 1.	7,00	19,00	30.
29.	kedd	ÚJHOLD 2.	7,00	19,00	1.
30.	szerda		7,00	19,00	2.

N

I

S

Z

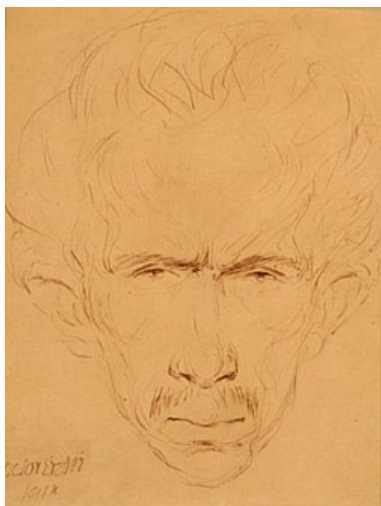
Á

N

IJÁR

Ismeretlen zsidók nyomában CXII. Erdei Viktor (Epstein Győző)

Erdei Viktor, 1906-ig Epstein Győző (Budapest, 1879. október 16. – Budapest, 1945. március 9.) magyar szobrász, grafikus- és festőművész. Karinthy Frigyes nővérének, Karinthy Adél Jusztina festőművésznek a férje.

Epstein Vilmos és Kuttner Róza fiaként született. 1899 nyarán Nagybányán Hollósy Simon szabadiskoláját látogatta, ugyanabban az évben kiállított szénrajzokat a Nemzeti Szalonban. A Mintarajztanodában (ma: Magyar Képzőművészeti Egyetem) (1899–1900) Székely Bertalan növendéke volt. 1903-ban újra Nagybányán, ekkor Ferenczy Károly mellett dolgozott. 1905-ben részt vett a Műcsarnok kiállításán (Öreg ember, szénrajz), 1907-ben megrendezte első gyűjteményes kiállítását olajfestményekből, rajzokból, rézkarcokból és fejszoborból. Az ekkortájt alakult KÉVE művészcsoporthoz alapító tagja volt, részt vett a csoport kiállításain.

1908. június 14-én Budapesten házasságot kötött Karinthy Adél Jusztinával, Karinthy Frigyes testvérével, Karinthy József Ernő és Engel Karolina Szeréna lányával. A házasságuk 1922-ben felbontatott, ám 1924. június 21-én Budapesten ismét házasságot kötöttek. 1908–1909-ben tanulmányutat tett Münchenben, 1912-ben Párizsban. 1911-ben Nagyváradon, 1912-ben Szegeden mutatta be munkáit, 1915-ben kórházakban fekvő katonákról készült szénrajzaival szerepelt a Had- és Népegészségügyi kiállításon. Litográfiákat készített Révész Béla *Beethoven, Miniature* című kötetéhez. A Tanácsköztársaság bukása után emigrált. Bécsből 1924-ben tért haza és Nagyszőlősön telepedett le.

1926-ban a budapesti Nemzeti Szalonban rendezte meg második gyűjteményes kiállítását. „Nincsen benne semmi megvesztegető tulajdonság, se színvarázs, sem elragadó temperamentum, de annál több zárkózottság, kifejezésbeli puritánság, a ridegségig tartózkodás minden olcsó hatástól.” – méltatta művészetét a *Nyugatban* Elek Artúr. – [Erdei Viktor] „nem egy művész, hanem kettő. Az egyiket festményei képviselik, arcképei, tájai, kisebb kompozíciói, a másikat rajzai. Az első az a finom tónusfestő, akivé Nagybányán nevelődött. Amellett azonban lélekkereső is, aki az árnyékból gyöngéd érzéssel idézi a szemérmes lélek tükrövilágait. Egész munkásságában ezek az arcképei a legkészebb alkotások, mert bennük az akarat, a szándék, az ösztönösség a legteljesebb harmóniában egyesült valósággá.”

A Nagyszőlősön töltött évtized idején tanulmányozta a kárpátaljai zsidóság életét, rajzolta és festette ősi hagyományait, jellegzetes típusait. Ennek a korszakának termését harmadik, 1934. évi gyűjteményes kiállításán mutatta be, ezúttal az Ernst Múzeumban. Ezt követően ismét Budapesten élt. 1939-től az OMIKE képzőművészeti csoportjának kiállításain tűntek fel rajzai, utoljára 1944 márciusában. A főváros ostromát a budapesti gettóban kényszerült átélni, ott is halt meg, kevéssel annak felszabadítása után. Csodálatosan finom grafikus volt.

Forrás: (wikipedia)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

MAZAL TOV BEILI

Vasárnap kora délután tartották Beili Glitzenstein báb micvó ünnepségét. A rendezvényen csak nők vettek részt, kivéve a büszke apuka, körzetünk rabbija Chaim Shaul Glitzenstein. Az ünnepelt tanítást adott a jelenlévőknek, és kiosztott mindenkinek kis ajándékokat, azzal a céllal, hogy ajándékozzák meg a egymást a hölgyek. A program itt még nem ért véget, mert mindenki kapott egy tükröt, amit kifestettek kézműves foglalkozás keretein belül. Az elkészült portékát mindenki hazavitte. A körzetünk női tagjai virágcsokrokkal köszöntötték Beilit és az örömanyt. A megjelenteket Muski rebecen és Chaim Shaul rabbi igen gazdag kidussal vendégelte meg. Pészách közeledtével rabbink minden megjelentnek Smire Maceszt ajándékozott.

csokrokkal köszöntötték Beilit és az örömanyt. A megjelenteket Muski rebecen és Chaim Shaul rabbi igen gazdag kidussal vendégelte meg. Pészách közeledtével rabbink minden megjelentnek Smire Maceszt ajándékozott.

Fuvarpress

RECEPT-TÁR

Extra tavaszi minestrone leves

Egy jó minestrone arról híres, hogy megáll benne a merőkanál, olyan sűrű, és ez ennél a receptnél sincs máshogy. Az eredeti receptben a paradicsomos ízvilág dominál, itt ezt lecseréltük egy igazán tavaszas, pesztós-citromos kombóra.

Hozzávalók: 4 fő

- 1 fej vöröshagyma (130 g/fej)
- 2 szál sárgarépa (200 g/szál)
- 3 szál százzeller (50 g/szál)
- 3 ek olívaolaj
- 4 gerezd fokhagyma
- 200 g burgonya
- 5 ek pesztó
- 100 ml passata
- 3 l zöldségalaplé
- 160 g zöld spárga
- só, bors
- 1 tk chilipor
- 1 konzerv fehérbab (400 g-os kiszerezés)
- 230 g zöldborsó
- 300 g fusilli
- 1 csokor bazsalikom
- ½ csokor oregánó
- 2 db citrom leve

Elkészítés:

A tavaszi minestrone leves elkészítéséhez a vöröshagymát, a répát és a százzellert apró kockákra vágjuk, majd egy nagy lábasban lepirítjuk az olívaolajon. Nyugodtan pirítsuk addig, amíg helyenként már feketére is pirulnak zöldségek, ez nagyon jó alapízt fog adni a levesünknek. Ha lepirultak, mehetnek bele a felaprított fokhagymagerezdek és a felkockázott burgonya is. 2-3 percig még pirítjuk, majd hozzáadjuk a pesztót és a passatát, alaposan elkeverjük, majd felöntjük az alaplével. A spárgák fás végét letörjük, majd meghámozzuk

és kb. 3 cm-es darabokra vágjuk a spárgákat.

Mikor a burgonya a levesben félpuhára főtt, mehet bele a só, a bors és a chili. Belerakjuk a leszűrt fehérbabot, a zöldborsót, a tésztát és a spárgát is. Hozzáadjuk a durvára aprított zöldfűszereket és a citromlevet, majd 10 perc alatt készre főzzük a levesünket. Ha van még egy kis extra idő, készíts hozzá egy király focacciát, hogy teljes legyen a minestrone-élmény.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

k	A PÖÉN 1. RÉSZÉ	DREZDA FOLYÓJA	HAGYMA- SZELETI	RÁDIUSZ, RÖVIDEN	TŰZIFÁT HASOGAT	CÁFOL- HATATLAN	RENDENBEN, PAJTÁSI	FÉNYES VÉDŐ- BEVONAT											
KIFOSZT																			
AHHOZ, HASONLÓ, KÖLTŐI SZÓVAL				SZŰRŐ- FEGYVER BIBLIAI ALAK															
SVÉD ÉS BELGA AUTÓK JELZÉSE			HAJLAM HENTES- ÁRU																
ERŐVEL TOL							KELVIN, RÖVIDEN FELÉ PILLANT												
BAR, RÖVIDEN		KOCSIS ESZKÖZE DZSÚDÓ- SZÖNYEG																	VALA- MELY BÁ- ZIS VIZES OLDATA
MŰKÖDŐ SZICILIAI VULKÁN					TÉLI RU- HADARAB SEM MIBE VESZ														
SZÍNÉT, FÉNYÉT VESZTI						KISSÉ GYANÚSI! ÉLET								FORTE, RÖVIDEN UGYAN- CSAK		FŐZŐ- EDÉNY	EGYKORI TÖRÖK TISZTI RANG	ZSÍR- PECSÉTES	k
PORSZÍ- VÓMÁRKA				LÍRAI VERS MESSZIRE FUTÁS												A PÖÉN 2. RÉSZÉ VALÓ			É
NÉMET HELYES- LÉS			TALAJT LAZÍT A LÁBAL- HOZ											ERÉLY, VASKEZ ITAL- MÉRÉS					
ÉPÜLET- SZINT						FÉLIG BÓI GÖRÖGKE- LETI PAP								LÁTÓ- HATÁR OLDOTT (LÉGKÖR)					
MÁLYVA- FÉLE DISZ- NÖVÉNY						CSEH KÖRTÁNC ENYHÉN ITTAS												MAGAD VÁRJ CSAKI	
ENERGIA, RÖVIDEN		ISKOLAI 45 PERC POSZTÓT TOMORÍT												GUMIÖB- JEKTÍV MESE- ALAK					
PÁRATLAN MÓKAI			KOZMETI- KAI KRÉM RÓMAI 2-ES													HÁZSZÁM, RÖVIDEN SZEMMEL ÉRZÉKEL			
E...; VIL- LÁMPOSTA					TÉKOZLÓ KEVÉS									TÖK BELSEJE! FÖNÍCIAI ISTENNŐ					
RITKA NŐI NÉV							ÓDA ELEJEI ZENEI FÉLHANG		KIÁS, A KÖZEPÉNI! VAN ILYEN FAL IS				AZ ARGON VEGYJELE AZ ISI E- LŐTT VANI!						
BERLIN CENT- RUMAI SARJ			GYALOG- LÁS DÍSZÍT, A SZÉLEINI					ÜRESEN ÁLL ELLENBEN											
				TISZTÁL- KODÁS A KÓRHÁZ JELE							... VICTISI SIEMENS, RÖVIDEN								
KÖZÉPEN FUTI!	A									ÉPÍTÉSI TÖRME- LÉK									

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAIĐÓK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Márc. 28. – 2025. Ápr. 04.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
28. péntek	7:00	18:00
29. szombat	8:00	17:45
30. vasárnap	8:00	19:00
31. hétfő	7:00	19:00
01. kedd	7:00	19:00
02. szerda	7:00	19:00
03. csütörtök	7:00	19:00
04. péntek	7:00	19:00

SZÉDER ESTE A FUVARBAN

**2025. ÁPRILIS 13.-
ÁN VASÁRNAP
ESTE 19:00 ÓRA**

Körzetünk idén is megtartja a közösségi széder estjét.

Széder menü: 6000 Ft/fő

Jelentkezni Bánki Marinál

+36-70-427-64-51

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
28. péntek	17:49	29. szombat	18:56
04. péntek	18:59	05. szombat	20:07

Poén sarok

Rajzóra van az iskolában, kérdi a tanár:

- Móricka te mit rajzoltál?
- Egy tehenet, ami a mezőn legel.
- Na de Móricka, teljesen üres a papírod, hol van itt a tehen?
- Az előbb mondtam: elment a mezőre legelni!

Körzetünkbe is megérkezett a macesz és a liszt. Árusítása hétfő-szerda-péntek délelőtt 9-12 óra között. Az 1 kg-os macesz ára 2900 Ft a fél kilós liszt ára 1500 ft.

A nyári időszámítás mindig március utolsó vasárnapján kezdődik, ami idén azt jelenti, hogy március 30-án kell átállítani az óráinkat: 02:00-kor most előre állítjuk, 03:00-ra tekerhetjük a mutatót.

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt április 2.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla